

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V článku 145 Občianskeho súdneho poriadku (*Civilinio proceso kodeksas*) sa stanovujú rôzne typy predbežných opatrení. Predbežnými opatreniami môžu byť:

zaistenie nehnuteľnosti odporcu;

zápis zákazu do verejného registra, ktorým sa zabraňuje prevodu vlastníckeho práva;

zaistenie hnuťelného majetku, peňazí alebo vlastníckych práv vo vlastníctve odporcu a v držbe odporcu alebo tretích osôb;

zadržanie majetku vo vlastníctve odporcu;

vymenovanie správcu majetku odporcu;

zákaz, ktorým sa odporcovi zabraňuje zúčastňovať sa na určitých transakciách alebo podnikat' určité opatrenia;

zákaz, ktorým sa iným osobám zabraňuje v prevode majetku odporcovi alebo v plnení iných záväzkov;

vo výnimočných okolnostiach zákaz, ktorým sa odporcovi zabraňuje opustiť miesto svojho dlhodobého pobytu, a/alebo zákaz, ktorým sa zabraňuje v premiestnení dieťaťa z miesta jeho dlhodobého pobytu bez povolenia súdu;

pozastavenie speňažovania aktív, ak bol podaný návrh na zrušenie zaistenia týchto aktív;

odklad výkonu vymáhania;

priznanie dočasného výživného alebo zavedenie dočasných obmedzení;

príkaz na podniknutie opatrení na zabránenie vzniku alebo zväčšeniu škôd;

ďalšie opatrenia stanovené zákonom alebo nariadené súdom, bez ktorých by sa mohlo sťažiť alebo znemožniť plnenie súdneho rozhodnutia.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Súd môže na žiadosť osôb zapojených do prípadu alebo iných dotknutých osôb zaviesť predbežné opatrenia, ak tieto osoby presvedčivo odôvodnia svoju požiadavku a ak by sa neprijatím týchto opatrení mohlo sťažiť alebo znemožniť dodržiavanie súdneho rozhodnutia.

Súd môže z vlastného podnetu uplatniť predbežné opatrenia len vtedy, keď to je nevyhnutné na ochranu verejného záujmu a keď by v dôsledku neprijatia týchto opatrení došlo k porušeniu práv a oprávneného záujmu osoby, spoločnosti alebo štátu.

Predbežné opatrenia sa môžu využívať v prípade neexistencie žaloby, ako aj kedykoľvek v priebehu občianskeho súdneho konania.

2.1 Postup

Žiadosti spojené s predbežnými opatreniami skúma súd prvého stupňa alebo v prípadoch určených v [zákone o obchodnej arbitráži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*) vilniuský krajský súd (*Vilniaus apygardos teismas*). Ak sa žiadosť o predbežné opatrenia uvádza v podanom návrhu, vo veci predbežných opatrení sa rozhoduje až po zodpovedaní otázky o prípustnosti návrhu, ktorým sa žiada o tieto opatrenia. Súd písomne rozhodne o žiadosti o predbežné opatrenia čo najrýchlejšie, nesmie to však byť neskôr než tri pracovné dni po doručení žiadosti. Ak to súd považuje za nevyhnutné, o preskúmaní žiadosti o predbežné opatrenia sa informuje odporca.

Osoby zapojené do prípadu majú právo podávať žiadosti o predbežné opatrenia na odvolací alebo kasačný súd, na ktorom stále prebieha konanie vo veci samotnej.

Súd môže vydať predbežné opatrenia na základe písomnej odôvodnenej žiadosti o predbežné opatrenia od dotknutej osoby predto dňom, keď bola na súd podaná žaloba. V tejto žiadosti musí navrhovateľ uviesť dôvody, prečo žaloba nebola podaná s touto žiadosťou, poskytnúť dôkaz o ohrození navrhovateľových záujmov a uhradiť kauciu vo výške polovice súdneho poplatku účtovaného za žiadosť o predbežné opatrenia, t. j. 100 LTL. Kaucia 1 000 LTL sa účtuje v prípade žiadostí o predbežné opatrenia spojených prerokúvanými prípadmi na vnútroštátnych alebo zahraničných rozhodcovských súdoch. Súd môže znížiť výšku kaucie so zreteľom na ťažkú finančnú situáciu navrhovateľa, ak navrhovateľ predložil odôvodnenú žiadosť s podpornými dôkazmi. Súd pri zavádzaní predbežných opatrení stanoví lehotu na podanie žaloby. Táto lehota nesmie prekročiť 14 dní. Ak sa žaloba musí podať na cudzom súde alebo na rozhodcovskom súde, táto lehota nesmie prekročiť 30 dní. Ak v predpísanej lehote nebola podaná žaloba, predbežné opatrenia sa odvolajú. Ak nebola podaná vinou dotknutej osoby, kaucia sa nevracia.

Žiadosť o predbežné opatrenia sa musí podať na rovnakom súde, ktorý má konať vo veci žaloby v súlade s pravidlami v oblasti súdnej právomoci. Žiadosť o predbežné opatrenia týkajúce sa veci prejednávanej na cudzom súde alebo cudzom či vnútroštátnom rozhodcovskom súde sa musí podať na vilniuskom krajskom súde.

Súd môže na žiadosť osôb zapojených do prípadu alebo iných dotknutých osôb zameniť jedno predbežné opatrenie druhým. Súd musí o tejto žiadosti informovať osoby zapojené do prípadu alebo iné dotknuté osoby a tieto osoby majú právo podať námietku proti nej.

Súd môže rozhodnúť, že nenariadi predbežné opatrenia, ak odporca zaplatí požadovanú sumu na účet súdu alebo ak bola v prospech odporcu vydaná záruka. Odporca navyše môže založiť svoje aktíva v prospech navrhovateľa.

2.2 Hlavné podmienky

(pozri oddiel 2)

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predbežné opatrenia sa môžu uplatňovať v súvislosti s nehnuteľnosťami, hnuťelným majetkom, finančnými prostriedkami a vlastníckymi právami.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Predbežné opatrenia sú opatrenia, bez ktorých by sa mohlo sťažiť alebo znemožniť plnenie súdneho rozhodnutia. Zaistenie sa v prípadoch týkajúcich sa dočasného obmedzenia vlastníckych práv na vec v spoločnom vlastníctve môže použiť len na ten vlastnícky podiel, ktorý patrí osobe, na ktorú sa vzťahujú predbežné opatrenia. Ak nebol určený podiel v spoločnom vlastníctve patriaci tejto osobe, zaistiť sa môže celý majetok, a to až do chvíle, než sa určí jej podiel.

Pri zaistení finančných prostriedkov na účtoch bánk a iných úverových inštitúcií sa používanie týchto prostriedkov povoľuje len na operácie určené v súdnom príkaze.

V prípade, keď sa zaistí tovar vo voľnom obehu, suroviny, polovýrobky alebo hotové výrobky, držiteľ majetku môže zmeniť zloženie a formu tohto majetku len vtedy, keď jeho celková hodnota neklesne, pokiaľ sa súdnym príkazom nestanoví inak.

Osoba, ktorej majetok bol zaistený zodpovedá za každé porušenie zavedených obmedzení od momentu oznámenia príkazu na zaistenie majetku a v prípade, že nie je možné uskutočniť oznámenie vrátane prípadu, že sa príkaz na predbežné opatrenia prijme v neprítomnosti danej osoby, od momentu, keď sa príkaz zaeviduje v registri zaisteného majetku.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ak súd zamietne žalobu, všetky predchádzajúce predbežné opatrenia sa zachovávajú do nadobudnutia účinnosti rozsudku súdu. O odvolaní predbežných opatrení sa musí rozhodnúť prostredníctvom súdneho rozsudku.

Ak sa žaloba potvrdí, všetky predchádzajúce predbežné opatrenia zostávajú v platnosti do výkonu rozsudku súdu. Súdny exekútor vykonávajúci rozsudok súdu informuje správcu príslušného verejného registra o ukončení predbežných opatrení v predmetnom prípade.

V prípade zaistenia hnutelného majetku, ktorý sa neeviduje vo vlastníckom registri, alebo ak ku dňu príkazu nie je súdu známa hodnota ani povaha odporcovho majetku, osoba, ktorá žiada o zavedenie predbežných opatrení, sa musí obrátiť na súdneho exekútora so žiadosťou o určenie miesta a opis majetku odporcu. Ak súdnemu exekútorovi nebola podaná takáto žiadosť a neobjasnia sa informácie o zaistenom majetku, predbežné opatrenia ostanú v platnosti štrnásť dní odo dňa príkazu, ktorým sa zaviedli. Na žiadosť osôb zapojených do prípadu alebo iných dotknutých osôb sa predbežné opatrenia môžu odvolať príkazom súdu, ktorý vedie konanie vo veci samotnej.

Súd z vlastného podnetu zruší predbežné opatrenia, ak osoba, ktorá ich požaduje, nepodá žalobu v lehote stanovenej súdom. Na takýto príkaz o zrušení sa nevzťahuje samostatné odvolanie. Súd tiež môže z vlastného podnetu zrušiť predbežné opatrenia vtedy, keď to je nevyhnutné na ochranu verejného záujmu a keď by v dôsledku neodvolania týchto opatrení došlo k porušeniu práv a oprávneného záujmu osoby, spoločnosti alebo štátu.

Ak súdom zavedené predbežné opatrenia obmedzujú, porušujú práva osôb, ktoré nie sú zapojené do prípadu, alebo bránia výkonu ich práv, tieto osoby majú nárok požadovať súdne konanie vo veci samotnej na zrušenie predbežných opatrení, ktoré im boli uložené.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Proti každému príkazu týkajúcemu sa predbežných opatrení prijatému súdom prvého stupňa v súlade s platným postupom môžu namietať osoby zapojené do prípadu tým, že podajú samostatné odvolanie na vyšší súd, s výnimkou niekoľkých prípadov stanovených v Občianskom súdnom poriadku. Osoby, ktoré nie sú zapojené do prípadu, môžu podať samostatné odvolanie len v súvislosti s tými príkazmi súdu prvého stupňa, ktorými sa zamietli ich žiadosti o zrušenie predbežných opatrení, ktoré im boli uložené. Podanie samostatného odvolania nemá za následok prerušenie konania.

Na súdne príkazy týkajúce sa predbežných opatrení sa nevzťahuje kasačná sťažnosť.

Posledná aktualizácia: 21/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.